

skulde sætte noget i sin egen Mening bedre til Side for det, der kommer fra Husmandsforeningerne, synes jeg alligevel er noget udover, hvad man kan vente og har Krav paa. Altsaa, jeg forudsætter, at den højtærede Landbrugsminister mener ved Fremsettelsen af det foreliggende Forslag at ville udtrykke, at dette Forslag er bedre end noget af dem, der hidtil har været fremsat i samme Retning, og hvis det er rigtigt, deler jeg ganske den højtærede Ministers Mening i saa Henseende.

Det foreliggende Forslag adskiller sig paa næsten alle Omraader fra tidligere Forslag af samme Karakter, fordi det bygger paa den Opfattelse, at Staten her skal yde sin Medvirkning til en Kreditgivning, der bliver en virkelig Driftskredit, bygger paa den Grundopfattelse, at den Mand, der duer noget og har sin Samtids, sine Kollegers og sine Standsfællers Agtelse, er i Stand til ved denne Kreditgivning af faa Penge at arbejde med uden at være henvist til den dyre Kredit gennem Auktionskredit og Vekselkredit, der mange Gange knuger og knægtter selv en dygtig Mand. Grundlaget for det Forslag, som de samvirkende danske Husmandsforeninger har udarbejdet og har anmodet om at faa realiseret gennem Rigsdagen, er, som sagt, det, at man har søgt saa vidt muligt at finde en Form, hvorved en Driftskredit i Ordets egentligste Forstand kunde skaffes til Veje for dem, der virkelig havde Brug for og kunde hjælpes frem ved en saadan.

Dernæst har man ment, at det ikke vilde være rigtigt at gennemføre en Lov, der gav en saadan Driftskredit til Stats-husmændene alene, men at det maatte være en Driftskredit, der kunde komme alle mindre Jordbrugere til gode i det Omfang, man finansielt set kunde overkomme. Ogsaa dette forekommer mig at være et Fremskridt i Sammenligning med tidligere Forslag, selv om jeg indrømmer, at man indenfor Husmandsforeningerne gerne vilde have haft, at der i Lovforslaget havde været optaget den Indskudsbemærkning: Fortrinsvis til Nybyggere. Forholdet ligger efter min Opfattelse saaledes ude i det praktiske Liv, at hvis man er i Stand til at faa en Kredit som den, her er foreslaaet, paa de i Forslaget indeholdte Vilkaar, saa kan man ved Hjælp af denne staa som den kontante Køber med samme Styrke i økonomisk Henseende, som andre, økonomisk bedre stillede Landbrugere staa i Handelen angaaende Driftsmidler. Det vil være en mægtig Støtte for det Arbejde, der allerede, som ogsaa af det ærede Med-

lem Hr. Thorhauge anført, gøres ude omkring i Landet for at skaffe de mindre Jordbrugere, ikke mindst Nybyggerne, Driftsmidler, som de kan være tjent med, og som de kan faa uden at være henvist til Auktioner og til Handelsmænd, der gennem en Kreditgivning paa Veksler ofte hjælper dem paa en saadan Maade, at det bærer nedad i Stedet for fremad.

For Indkøbsforeningerne, der rundt omkring i vort Land er rejst paa Husmandsforeningernes Initiativ, vil det foreliggende Forslag ogsaa være en stærk Støtte. Det vil skaffe dem Driftsmidler i Hænde til overkommelige Renter, og det vil gøre, at de i stærkere Grad bliver i Stand til at fortsætte det Arbejde, de har paabegyndt, med at hjælpe Husmændene baade til bedre Kreaturer og til Redskaber.

Ud fra disse Bemærkninger kan jeg, som jeg sagde til at begynde med, give det foreliggende Forslag min bedste anbefaling. Der er talt om, at Lovforslagets Bestemmelser er ret skarpe baade med Hensyn til de Fordringer, man stiller i Retning af Ansvar hos dem, som Loven tilsigter at komme til Hjælp, og med Hensyn til de Afdragsfrister, der er sat for Tilbagebetaling af de Driftslaan; man gennem Laaneforeningerne oppebærer. Om det første Punkt vil jeg blot sige dette, at man indenfor Husmandsforeningerne var klar paa, at det var urigtigt at gaa til Rigsdagen uden at udtrykke sin Beredvillighed til at give Garanti i videst mulig Udstrækning for de Midler, Statskassen stiller til Raadighed. Jeg tror, Lovforslaget staa som et fuldgyldigt Udtryk for, at man i Husmandsorganisationerne nærer den Opfattelse, at enten man laaner af Statens Midler, eller man laaner af private Midler, er ens Pligt til at tilbagebetale, hvad man har laant, lige stor.

Dernæst forekommer det ogsaa mig, at den Form for Garanti, som Husmandsforeningernes Udvalg og Hovedbestyrelse har foreslaaet, er den bedste, idet man forlanger, at den, der gør Brug af denne Kredit, skal stille som Sikkerhed og Pant for Laanet det Redskab eller det Avlsdyr eller Brugsdyr, han har anskaffet for Kreditten, indtil han har betalt Pengene tilbage, og dernæst er der den Garanti, som Laanebevis-tegningen giver. Indenfor Husmandsforeningerne har man foreslaaet dette af de Grunde, jeg nævnte, og fordi vi mener, det er rigtigt, at man underbygger Laanene ved en Garanti, som ikke alene tvinger vedkommende til at betale tilbage, men ogsaa giver Sikkerhed for, at de Tab, som en Lovgiv-